

BÖLÜM 12

MİKOBAKTERİ KÜLTÜRÜ NASIL YAPILIR?

Pınar ETİZ¹

Öğrenim Hedefleri:

- *M. tuberculosis* kompleks kültürü için kullanılan besiyerlerini tanımlar ve kavrar
- Mikobakterilerin kültüre dayalı konvansiyonel tanı yöntemlerini tanımlar ve kavrar
- Mikobakterilerin kültür sonuçlarının raporlanmasını kavrar

GİRİŞ

Tüberküloz tanısında altın standart bakterinin kültür ortamında üretilmesidir. Uygun kültür yöntemleri ile tüberküloz basillerinin üremesi, identifikasyonu, ilaç duyarlılık testleri ve epidemiyolojik moleküler çalışmalar ile genotiplendirmeler yapılmaktadır. Hasta örneklerinin mililitresinde 10-100 canlı basilin olması kültürde mikobakterilerin üretilmesi için yeterlidir. Bu yüzden kültürün duyarlılığı mikroskopik incelemeye göre daha yüksektir (1).

Direk incelemede aside dirençli basil (ARB) görülmesi kesin tanı koydurmaz. Tüberküloz hastalığının kesin tanısı bakteriyolojiktir ve basilin kültürde üretilmesi ve tanının en kesin kriteridir (2). *M. tuberculosis*'in üretilmesi için ortama bir takım özel maddelerin eklenmesi gerekmektedir. Bu yüzden genel

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Çukurova Üniversitesi, Abdi Sütçü Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, pinaretiz@yahoo.com

KAYNAKLAR

1. Tüberküloz Tanı ve Tedavi Rehberi (2. Baskı). Sağlık Bakanlığı Yayın No: 1129, Ankara, 2019
2. Arıca SG, Arıca V, Özer C. Çocuklarda tüberküloz tanı yöntemleri. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi* 2011;1(3):38-44.
3. Uzun M. Örneklerin işlenmesi ve kültür yöntemleri. 21 Yüzyılda Tüberküloz Sempozyumu ve II Tüberküloz Laboratuvar Tanı Yöntemleri Kursu; Samsun 2003.
4. Özbey N, Akçalı A, Tatman Otkun M. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi sağlık uygulama ve araştırma merkezi 2009-2011 yılı tüberküloz laboratuvar verilerinin değerlendirilmesi. *Türk Hij Biyol Derg.* 2012;69(3):149-54
5. Ulusal tüberküloz tanı rehberi. Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Sağlık Bakanlığı Yayın No: 935, Ankara, 2014
6. Aslan G. Hasta örneklerinin işlenmesi ve kültürü. III. Tüberküloz sempozyumu ve III. Tüberküloz laboratuvar tanı yöntemleri uygulama kursu, Adana, 2004. Kurs kitabı; 10- 18
7. Sharma SK, Upadhyay V. Epidemiology, diagnosis & treatment of non-tuberculous mycobacterial diseases. *Indian J Med Res* 152, 2020, pp 185-226
8. Garrido-Cardenas JA, de Lamo-Sevilla C, Cabezas-Fernández MT, Manzano-Agugliaro F, Martínez-Lirola M. Global tuberculosis research and its future prospects. *Tuberculosis (Edinb)*. 2020;121:101917.